Vabariigi Valitsuse määruse „Aastatel 2021–2028 Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist vahendite taotlemise ja kasutamise tingimused ning kord“ seletuskirja juurde

Lisa

Märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi seisukoht
Justiits- ja Digiministeerium	1. Eelnõu § 5 lõike 3 ja vastava seletuskirja selgituse kohaselt võib projekti partnerite õigusi ja kohustusi sätestada ka toetuse taotluse rahuldamise otsuses. Palume selgitada, kuidas tekivad projektipartnerile õiguslikult siduvad kohustused olukorras, kus toetuse rahuldamise otsuse adressaat on projekti elluviija. Haldusmenetluse seaduse põhimõtetest lähtudes peaks partneri õiguste ja kohustuste alus olema eelkõige partnerlusleping või muu partneri suhtes vahetult kohaldatav õiguslik instrument. Seletuskirjas kasutatud üldine viide „haldusaktile“ võib jätta eksliku mulje, et mistahes toetuse otsusega saab partnerile vahetult kohustusi panna. Palume seletuskirja täiendada ja täpsustada.	**Arvestatud.** Seletuskirja vastavalt muudetud.
	2. Eelnõu § 5 seletuskirjas on käskkirja käsitatud õigusakti ja haldusakti sümbioosina, millega reguleeritakse muu hulgas toetuse saaja aruandlust ja muid küsimusi, mis haldusvälises suhtes oleksid reguleeritud lepingus. Palume hinnata ja selgitada, kas ja millisel alusel saab käskkirjaga reguleerida valitsemisalavälise või haldusvälise isiku õigusi ja kohustusi.	**Osaliselt arvestatud.** Sõnastust täpsustatud ja segadust tekitav tekst välja jäetud. Toetuse andmise tingimuste määratlemiseks on Norra/EMP finantsmehhanismis kolm võimalust: käskkiri, määrus või haldusleping. § 8 seletuskirjaosas on täpsemalt selgitatud, millal mida saab pruukida.
	3. Eelnõu § 7 lõike 2 kohaselt võib programmioperaatori ülesannete täitmise määrata programmilepingus nimetatud asutusele. Palume täpsustada ülesannete delegeerimise ulatust,	**Osaliselt arvestatud.** Seletuskirja täpsustatud.

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi seisukoht
	eelkõige finantskorrektsiooni otsuste tegemise pädevuse üleandmise õiguslikku alust ning vastavust halduskoostöö seadusele.	
Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	1. Eelnõu § 9 lõike 2 sõnastus ei sobi avatud taotlusvooru puhul, sest abikõlblikkuse perioodi alguskuupäeva ei saa määruses iga projekti jaoks ette kindlaks määrata. Palume täpsustada, et periood määratakse toetuse andmise tingimuste õigusaktis, projektilepingus või toetuse taotluse rahuldamise otsuses.	**Mitte arvestatud**. Sättes on viidatud, et abikõlblikkuse perioodi võib kehtestada kolmel eri viisil: projektilepingus, toetuse andmise tingimuste määruses/käskkirjas või toetuse taotluse rahuldamise otsuses. Seega on lisaks määrusele veel kaks valikuvõimalust abikõlblikkuse perioodi kehtestamiseks.
	2. Eelnõu § 10 pealkiri „Hankimisega seotud kohustused“ ei kajasta, et paragrahv hõlmab ka ostumenetlusi. Palume pealkirja täpsustada.	**Arvestatud.** Paragrahvi pealkirja täiendatakse nii, et see hõlmaks nii riigihankeid kui ka ostumenetlusi.
	3. Eelnõu § 13 lõike 3 viimane lause võib jätta mulje, et mitme rikkumise korral rakendatakse alati suurimat võimalikku finantskorrektsiooni määra. Parema arusaadavuse tagamiseks teeme ettepaneku sõnastada säte nii, et sama hanke erinevate rikkumiste korral rakendatakse hankerikkumistest suurima kaaluga rikkumisele kohalduvat finantskorrektsiooni määra.	**Mitte arvestatud.** Sama põhimõte on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ § 35 lõikes 3 ning on mõistlik, et eri toetusallikate puhul lähtutakse samadest põhimõtetest.
	4. Eelnõu seletuskirjas on § 5 kohta märgitud, et programmides ei ole ette nähtud füüsilisest isikust projekti elluviijaid ega partnereid, mistõttu on projektiosaliste ring piiratud juriidiliste isikute ja nende asutustega. Eelnõu tekst lubab programmilepingus sätestatud juhtudel ka füüsilisest isikust projekti elluviijaid ja partnereid. Palume eelnõu ja seletuskiri ühtlustada.	**Arvestatud.** Seletuskirjast vananenud osa välja jäetud.
	5. Eelnõu § 9 lõigetes 1 ja 3 on memorandumi jõustumise kuupäevaks märgitud 27.05.2025. Memorandum allkirjastati 27.05.2025, kuid selle artikli 13 kohaselt jõustus memorandum	**Arvestatud.** Eelnõu § 9 lõigetes 1 ja 3 asendatud kuupäev 27.05.2025 kuupäevaga 28.05.2025.

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi seisukoht
	allkirjastamisele järgneval päeval. Palume asendada kuupäev „27.05.2025“ kuupäevaga „28.05.2025“.	
Regionaal- ja Põllumajandus-ministeerium	1. Eelnõu § 3 lõike 3 kohaselt osalevad programmide rakendamisel riigisiseste programmipartneritena ainult Haridus- ja Teadusministeerium ning Justiits- ja Digiministeerium. Programmidel „Kriisikindlus“, „Rohe-ettevõtlus ja innovatsioon“ ning „Keskkonnahoidlik areng“ on oluline puutumus ka Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi vastutusvaldkondadega. Teeme ettepaneku täiendada § 8 põhimõttega, et nende programmide eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks kaasatakse toetuse andmise tingimuste ning projektide valikukriteeriumide ettevalmistamisse asjaomased ministeeriumid, sealhulgas Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, kui meetmel on mõju nende valitsemisalale.	**Osaliselt arvestatud.** Seletuskirjas § 3 juures toodud välja ka need ministeeriumid, kes osalevad programmides vaid piiritletud ulatuses (nt üks eeldefineeritud projekt), eelnõusse vastavat muudatust ei tehtud.
Sotsiaalministeerium	1. Eelnõu § 5 lõige 2 piirab projektipartnerite ringi võrreldes rakendusmääruse artikli 7.2.2 partneri definitsiooniga. Rakendusmääruse kohaselt võib partner olla ka teises abisaajariigis asutatud juriidiline isik või asutus. Palume piirang üle vaadata.	**Arvestatud.** Eelnõu § 5 lõikesse 2 lisatud „muu abisaajariigi“.
	2. Eelnõu § 12 lõike 8 kohaselt tagastab doonorriikide ühepoolse programmilepingu lõpetamise korral toetuse programmioperaator. Programmilepingu pooleks on aga riiklik kontaktasutus ning makseid doonorriigile teeb sertifitseeriv asutus. Kui mõte on, et programmioperaator tagab tagastatava summa oma programmi raames, tuleb sõnastust vastavalt muuta.	**Arvestatud.** Sõnastust täpsustatud.

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi seisukoht
	3. Maksete peatamise alused tuleb ette näha ka programmioperaatorile ning rakendajale, kellele projektidele raha eraldamise ja maksete tegemise ülesanded on üle antud. § 11 lõikes 4 tuleks viidata asjakohastele lõikes 2 nimetatud alustele.	**Arvestatud.** Lisatud viide § 11 lõikes 2 toodud alustele.
Siseministeerium	1. Teeme ettepaneku sõnastada § 1 lõike 3 teine lause nii, et määruse ja memorandumis sätestatud õigusliku raamistiku vastuolu korral lähtutakse memorandumis sätestatud õiguslikust raamistikust. Finantsmehhanismi õiguslik raamistik hõlmab peale memorandumite ka rakendusmäärusi, programmilepinguid ja muid dokumente.	**Arvestatud.** Sõnastust täpsustatud.
	2. Täpsustada § 2 lõike 2 punktis 2 riikliku kontaktasutuse ülesannet nii, et lisaks programmilepingute sõlmimisele oleks nimetatud ka nende muutmine. Määruse kehtestamise ajaks on programmilepingud juba sõlmitud.	**Arvestatud.** Punkti täiendatud programmilepingute muutmise ülesandega.
	3. Teeme ettepaneku sõnastada § 3 lõike 4 punkt 5: „sõlmib projektilepingud või kehtestab toetuse andmise tingimuste õigusakti“.	**Mitte arvestatud.** Toetuse andmise tingimuste õigusakt on reguleeritud §-s 8.
	4. Jätta § 5 lõigetest 1 ja 2 välja lauseosa „või tema“, sest see on ebavajalik ja muudab lause raskemini arusaadavaks.	**Mitte arvestatud.** Asutused on vaja eraldi välja tuua, et mitte piirata elluviijate ja projekti partnerite määratlust, mis tuleneb rakendusmääruse artiklist 7.2.
	5. § 7 lõike 2 puhul palume täpsustada eelnõu nii, et juhul, kui programmioperaatori ülesandeid täidab Riigi Tugiteenuste Keskus, oleks täpsem ülesannete jaotus kirjeldatud määruses, mitte muus õigusaktis.	**Mitte arvestatud.** Ministri haldusväliseks õigusaktiks on määrus, ning kuna RTK on Rahandusministeeriumi haldusalas, siis programmioperaatorid, kes soovivad RTK-le volitust anda, peavadki seda tegema määrusega. Kui aga tegu on haldussisese volitusega (nt MKM volitab EISA-t), piisab käskkirjast, kui tegu ei ole avatud taotlusvooruga. Seega

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi seisukoht
		on mõistlik jääda üldnimetuse „õigusakt“ juurde.
	6. Täpsustada §-e 5 ja 8 nii, et kui projekti elluviija ei ole riigiasutus, võib projekti elluviija määramiseks ning toetuse andmise korra ja tingimuste kehtestamiseks sõlmida halduslepingu. Programmi „Kriisivalmidus“ ühe eeldefineeritud projekti elluviija on SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital.	**Arvestatud.** Eelnõu § 5 lõiget 3 ja § 8 lõiget 1 vastavalt täiendatud.
	7. § 13 lõike 2 punkti 1 sõnastusest ei ole selge, keda teavitatakse abikõlbmatu kulu hüvitamisest, sest programmioperaator peaks justkui teavitama riiklikku kontaktasutust või programmioperaatorit ehk iseennast.	**Mitte arvestatud.** Teavitamine toimub loogilist protsessiahelat järgides ehk elluviija teavitab programmioperaatorit ja programmioperaator riiklikku kontaktasutust.
	8. § 13 lõike 5 kohaselt maksab tagasinõutud toetuse tagasi programmioperaator või projekti elluviija. Palume täpsustada, millistel juhtudel tagastab toetuse projekti elluviija ja millistel juhtudel programmioperaator.	**Mitte arvestatud.** Kõnealune säte käsitleb tagasimaksmise tähtaega. Toetuse tagastab isik, kelle suhtes on tehtud finantskorrektsiooni otsus.
Riigi Tugiteenuste Keskus	1. Eelnõu § 9 lõigetes 1 ja 3 tuleb muuta abikõlblikkuse alguskuupäeva. Õige kuupäev on 28.05.2025.	**Arvestatud.** Eelnõu § 9 lõigetes 1 ja 3 parandatud abikõlblikkuse alguskuupäevaks 28.05.2025.
	2. Eelnõu § 10 lõike 1 teise lause sõnastamisel tuleks arvestada 1. novembril 2026 jõustuvate riigihangete seaduse muudatustega. Riigihanke piirmäär kaob ning jäävad lihthanke piirmäär ja rahvusvaheline piirmäär. Seetõttu võiks lausest välja jätta lauseosa „või kui lihthanke piirmäära ei ole kehtestatud, alla riigihanke rahvusvahelise piirmäära“.	**Arvestatud.** Soovitatud väljajätt tehtud.
	3. Palume lisada § 11-sse maksmise tingimus, näiteks et toetust makstakse tekkinud ja tasutud kuludokumentide alusel ning lihtsustatud kulude alusel.	**Arvestatud.** Paragrahvi 11 lg 1 täiendatud esimese lausega.

Kooskõlastaja	Märkused, ettepanekud	Rahandusministeeriumi seisukoht
	4. Palume täiendada eelnõud ning tuua välja, millist keskkonda kasutatakse kuludokumentide esitamiseks.	**Osaliselt arvestatud.** § 3 lg 4 p 6 täiendatud sõnadega „välissuhtlemisseaduse § 8 lõike 6 alusel asutatud struktuuritoetuse registri e-toetuse keskkonna (edaspidi e-toetuse keskkond) kaudu“